

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
การวิเคราะห์พื้นที่ฝังกลบขยะตามศักยภาพเชิงพื้นที่และปริมาณขยะ
จากต้นทาง องค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า
จังหวัดเชียงรายเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการบริหารจัดการขยะโดยชุมชน
ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะเพื่อสุขภาวะ
และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

สารัลย์ กระจง
ศักดิ์ดา หอมหวล
เพิ่มศักดิ์ พันธุ์แดง

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ประจำปีงบประมาณ 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2561

คำนำ

การวิเคราะห์พื้นที่ฝั่งกลบขยะตามศักยภาพเชิงพื้นที่และปริมาณขยะจากต้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการบริหารจัดการขยะโดยชุมชน จัดทำขึ้นเพื่อให้ชุมชนได้มีข้อมูลที่แท้จริงในการนำไปเป็นข้อมูลนำเข้าในเวทีการขับเคลื่อนเรื่องขยะต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักและมองพื้นฐานข้อมูลด้านขยะของชุมชนท้องถิ่นของตนเองไปในทางเดียวกัน

โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พัฒนาแผนงานวิจัยการพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะเพื่อสุขภาพและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ร่วมกับเครือข่าย อบต.เจดีย์ชัย และเครือข่าย อบต.บัวใหญ่ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักวิจัยสามารถลงไปทำงานในพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลร่วมกัน

การทำงานครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้นเกิดมาจากการให้ความช่วยเหลือและร่วมมือเป็นอย่างดีขอขอบคุณนักวิจัยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสถาน อำเภอปัว จังหวัดน่าน ทุกท่านที่ร่วมให้ความรู้และข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

นักวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับพื้นที่และผู้สนใจ

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์พื้นที่ฝึกลบขยะตามศักยภาพเชิงพื้นที่และปริมาณขยะจากต้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลสถาน อำเภอบัว จังหวัดน่าน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการบริหารจัดการขยะโดยชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่แหล่งฝึกลบขยะองค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ที่เหมาะสมเพื่อสร้างความตระหนักสำหรับการขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายมหาวิทยาลัยคู่ความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ชุมชนจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ฝึกลบขยะมูลฝอยของกรมควบคุมมลพิษ ปี พ.ศ. 2552 เป็นหลักทั้งหมด 13 ตัวแปร และการวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่แหล่งฝึกลบขยะที่เหมาะสมด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) โดยวิธีการ Weight-Rating ร่วมกับการตรวจสอบพื้นที่ศักยภาพจากการลงพื้นที่จริงร่วมกับการเปิดเวทีประชาคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตัวแทนคนในชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน จำนวน 196 คน ผลการศึกษาพบว่าในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า มีปริมาณขยะมีปริมาณ 8.27 ตันต่อวัน มีแนวทางในการบริหารจัดการขยะโดยมีการเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์ต้นแบบตั้งนั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้นำข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการขยะ ในระดับครัวเรือนเพื่อเป็นการลดขยะตั้งแต่ต้นทางโดยข้อมูลดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้ในการขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ชุมชนจัดการเรียนรู้ โดยคนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีการเข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ต้นแบบตำบลป่าคา อำเภอน้ำฝาง จังหวัดน่าน โดยในสถานการณ์ความเป็นจริงในปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีการจัดโครงการกิจกรรมสำหรับขับเคลื่อนขยะมากมายแต่ผลตอบรับกลับมายังได้ผลแบบไม่เต็มที่ ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพื้นที่ต้นแบบและได้นำแนวคิดของการนำข้อมูลจริงในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง

คำสำคัญ พื้นที่ศักยภาพบ่อฝึกลบขยะ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการดำเนินวิจัยการพัฒนากระบวนการจัดการขยะเพื่อสุขภาวะและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ร่วมกับเครือข่าย อบต.เจดีย์ชัย และเครือข่าย อบต.บัวใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ในการสนับสนุนด้านข้อมูลสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ii
กิตติกรรมประกาศ	iii
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน	1
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความหมายขยะมูลฝอย.....	4
2.2 การจัดการขยะมูลฝอย.....	4
2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อชนิดและปริมาณของขยะมูลฝอย	5
2.4 โครงสร้างของระบบการจัดการขยะมูลฝอย	5
2.5 การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยตามลักษณะของแหล่งกำเนิด	7
2.6 อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมมูลฝอย.....	7
2.7 หลักเกณฑ์ในการเลือกประเภทภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	8
2.8 สถานที่ตั้งของภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	10
2.9 ปัจจัยที่มีผลต่อความถี่ในการเก็บขนขยะมูลฝอย.....	10
2.10 ความหมายระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์	11
2.11 ส่วนประกอบของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์	11
2.12 บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	13
2.13 องค์ประกอบของข้อมูลสำหรับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์.....	14
2.14 ลักษณะของข้อมูล	14
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	15
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	18
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล.....	19
บรรณานุกรม	20
ภาคผนวก.....	21